

ادبیات
جهان

طوفان مهیب

ده داستان درمورد کرمانشاه
و انهدام زمین به دست بشر

لورین رابینسون

حیدر خسروی

سرشناسه: رایینسون، لورین رالف، ۱۹۴۳ - م.
 Robinson, Lorin R. (Lorin Ralph), 1943
 عنوان و نام پدیدآور: طوفان مهیب: ده داستان درمورد گرمایش و انهدام
 زمین به دست بشر / نویسنده: لورین رایینسون؛ مترجم: حیدر خسروی.
 مشخصات نشر: تهران: نشر خوب، ۱۴۰۰.
 مشخصات ظاهری: ۲۵۲ ص.
 شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۴۲۵-۵۴-۳
 وضعیت فهرست نویسی: فیپا
 یادداشت‌های اضافی: c201۶.... Tales from The Warming
 عنوان دیگر: ده داستان درمورد گرمایش و انهدام زمین به دست بشر.
 موضوع: داستان‌های انگلیسی -- قرن ۲۱ م.
 موضوع: English fiction -- 21th century
 موضوع: حفاظت محیط زیست -- داستان
 موضوع: Environmental protection -- Fiction
 موضوع: گرمایش جهانی -- داستان
 موضوع: Global warming -- Fiction
 شناسه افزوده: خسروی، حیدر، ۱۳۷۰، مترجم
 رده‌بندی کنگره: PZ۴
 رده‌بندی دیویی: ۸۲۳/۹۲
 شماره کتاب‌شناسی ملی: ۷۳۳۴۱۸۰
 ۹۰۸۹۸۰۱

| طوفان مهیب |
| ده داستان درمورد گرمایش و انهدام زمین به دست بشر |

نویسنده: لورین رایینسون

مترجم: حیدر خسروی

ویراستاران: شیوا پورعلی - مرجان مهدی پور

طراح یونیفرم جلد و گرافیک متن: محمد منصورقناعی

طراح جلد: فاطمه صیادی

آماده سازی و صفحه آرایی: مینا فیضی

مشاور فنی چاپ: حسن مستقیمی

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۴۲۵-۵۴-۳

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۰

تیراژ: ۷۰۰ نسخه

سازمان: نقش سبز

چاپ: کاج

صحافی: پیکان

قیمت: ۶۹۰۰۰ تومان

www.khoobb.com

info@khoobb.com

۰۲۱ - ۶۳۵۶۲

■ فهرست

۹	مقدمه
۱۹	کلیما نجارو: تانزانیا، فوریه ۲۰۲۱
۳۳	خروج: ویاتویو، تووالو، پولینزی، نوامبر ۲۰۲۷
۴۹	طوفان مهیب: بنگلادش، اکتبر ۲۰۲۹
۷۵	فرانچسکا و یائولو: ونیز، آوریل ۲۰۳۲
۹۹	افراد اسماییلی: ایالت یون نان، چین، اکتبر ۲۰۳۶
۱۲۳	ژرف ترین و تاریک ترین: سودان جنوبی، آفریقا، فوریه ۲۰۳۹
۱۴۹	داستان دو شهر: میامی و نیو اورلئان، سپتامبر ۲۰۴۵
۱۷۳	فرار از آل. ای.، لس آنجلس، ایالت کالیفرنیا، سپتامبر ۲۰۴۷
۱۹۵	شهر کوستو: ام القیوین، ۲۱ مه ۲۰۵۱
۲۲۳	شروع دوباره: گرینلند، ۲۰ ژوئیه ۲۰۵۹

■ مقدمه

ما تمدنی ساخته‌ایم جنگ ستارگانی، با احساساتی عصر حجر،
نهادهایی قرون وسطایی و تکنولوژی خداگونه.
— ادوارد اُ. ویلسون

چرا پس از دهه‌ها که جامعه علمی پرچم‌های سرخ هشدار را به اهتزاز درآورده،
این قدر طول کشیده تا قاطبهٔ جهانیان موافقت کنند که این سیاره رو به گرم شدن
است و مسئول چنین وضعیتی پیش از هر چیز، همان گازهای گلخانه‌ای است که
بشر تولید کرده؟ و چرا به رغم هشدارهای تقریباً هر روزه دربارهٔ تغییرات ناشی از
گرمایش که بر زمین و ساکنانش — اعم از انسان‌ها و سایر موجودات — تأثیر می‌گذارند،
اکثر مردم دربارهٔ تأثیرات احتمالی آن بر تغییر تمدن بی‌اعتنا به نظر می‌رسند؟

بی‌تردید در سال‌های آتی، دانشجویان دکتری برخی رشته‌ها سعی خواهند کرد در رساله‌های خود به این پرسش پاسخ دهند. یافته‌ها و توضیحات دقیقشان نشان خواهد داد که دلایل متعددی برای این بی‌اعتنایی آشکار وجود داشته است؛ دلایلی که هم در اذهان ماست و هم در محیط اجتماعی، اقتصادی و سیاسی‌ای که در آن زندگی می‌کنیم.

در عمیق‌ترین سطح، نیاز نیست به سراغ چیزی جز نظریه ناهماهنگی شناختی^۱ برویم؛ نظریه‌ای که درستی‌اش نیز اثبات شده است. باید ببینیم چرا تغییر اذهان مردم و هشدار به آن‌ها در برابر خطرات بالقوه تا این حد مشکل است. همه ما در ذهنمان از سازوکارهای دفاعی پیش‌ساخته استفاده می‌کنیم تا خود را از اطلاعاتی که معتقدیم تهدیدمان می‌کند یا در تقابل با باورهای کنونی‌مان هستند، محافظت کنیم. ابزار این کار؟ بیرون آمدن از وضعیت محافظت‌شده به صورت گزینشی، درک و دریافت گزینشی و مراقبت گزینشی. به عبارت دیگر، اگر بتوانیم از اطلاعات نامطلوب اجتناب کنیم، انتخابمان این است که خود را در معرض آن‌ها قرار ندهیم؛ اگر بحسب اتفاق در معرض این اطلاعات نامطلوب قرار بگیریم، آن‌ها را متناسب با مفاهیم از پیش‌انگاشته‌مان تغییر می‌دهیم. اگر نتوانیم هیچ‌یک از این دو را به کار بگیریم، به راحتی فراموششان می‌کنیم؛ حتی سوییچ‌های فراموشی اطلاعاتی که تهدیدکننده نیستند یا با آن‌ها موافقیم.

ماهیت گرمایش زمین خود نیز به این ناتوانی ظاهری مردم، در پذیرش وجود آن و در نظر گرفتن تأثیرات منفی بلندمدتش، کمک کرده است. تمثیل جالب جوشاندن قورباغه زنده را شنیده‌اید؟ اگر قورباغه‌ای را در ظرفی پر از آب جوش بیندازید، از ظرف بیرون می‌پرد. اما اگر آن را در ظرفی پر از آب ولرم بگذارید و آرام‌آرام شعله را زیاد کنید، قبل از آنکه بداند چه اتفاقی دارد می‌افتد، آب‌پز می‌شود.

گرمایش مانند همان ظرف آبی است که شعله زیرش به آرامی زیاد می‌شود. فرایندی بی‌سروصدا و آرام است. بیخ گلویمان را چسبیده است. هر تغییر ناچیزی در دمای زمین تبدیل به «حد طبیعی جدیدی»^۲ می‌شود و بدین ترتیب همه آن را می‌پذیرند. خشکسالی و کاهش منابع آبی بیشتر؟ حد طبیعی جدید؛ بالا آمدن سطح

آب اقیانوس‌ها؟ حد طبیعی جدید؛ آب و هوای حاد و آزاردهنده‌تر؟ حد طبیعی جدید. دلم نمی‌خواهد تمثیل قورباغه جوشان را بیش از این کش بدهم. ولی واقعیت اسف‌بار درمورد مسئله گرمایش این است که هرچند هنوز به مرحله جوشانده شدن نرسیده‌ایم، نقطه عدم بازگشت را رد کرده‌ایم. زمین پخته است. دیگر بازگشتی در کار نیست.

طرفه آنکه وقتی داشتیم بنای تمدنمان را با استفاده از سوخت‌های فسیلی ارزان و سهل‌الوصول می‌نهادیم، امکان نابودی‌اش را نیز مهیا می‌کردیم. توجیه چنین بدبینی‌ای چیست؟ اگر از شیمی دانی بپرسید، به شما خواهد گفت مولکول دی‌اکسیدکربن (CO_2) به شدت مقاوم است. این بدان معناست که مدت زمان زیادی طول می‌کشد تا مولکول‌های دی‌اکسیدکربن در جو متلاشی شوند (بسته به دما و فشار، تا نود سال). بنابراین، هر مولکولی که امروز از دهانه دودکشی بالا می‌رود یا از لوله‌گذاری خارج می‌شود، به صورت بالقوه در قرن بعدی مشکل ایجاد خواهد کرد. پس اگر همین امروز هم سوزاندن سوخت‌های فسیلی را متوقف کنیم و فردا آن‌ها را به منابع انرژی خورشیدی، بادی، اتمی، برق‌آبی و حرارتی تغییر دهیم، گرمایش زمین همچنان ادامه خواهد یافت.

اگر دنیا - علی‌الخصوص کشورهای صنعتی و در حال صنعتی شدن - عادت استفاده از سوخت فسیلی را کنار می‌گذاشت، به طور قطع از تأثیرات منفی گرمایش کاسته می‌شد. اما با وجود تمام وعده‌های اخیر، شواهد چندانی مبنی بر کاهش چشمگیر انتشار گازهای گلخانه‌ای وجود ندارد. برای مثال، مذاکرات اقلیمی پاریس در اواخر سال ۲۰۱۵ نتوانست از ۱۹۶ کشور شرکت‌کننده وعده کاهش مناسب انتشار گازها را بگیرد تا افزایش دمای جهانی را زیر دو درجه سلسیوس ($3/6$ فارنهایت) نگه دارد؛ یعنی بالاترین میزان افزایشی که می‌گویند اگر زمین قرار است از بدترین مراحل گرمایش بگریزد، نباید از آن فراتر برود^۱.

در عوض، همچنان سالانه حدود سی و پنج میلیارد تن دی‌اکسیدکربن به جو می‌فرستیم؛ روندی که به طور ثابت در حال افزایش بوده است. اگر بخواهیم این

۱. به باور بسیاری از دانشمندان این حوزه، حتی دو درجه هم حدی بسیار ساده‌انگارانه است. عدد واقعی یک و نیم درجه است.

روند را قابل ہضم تر یا حتی غیر قابل ہضم تر کنیم، می شود ۱۲۸ تن در ہر ثانیه. در سپتامبر ۲۰۱۶، غلظت جهانی دی اکسید کربن در جو رسماً^۱ به ۴۰۰ ppm رسید، یعنی بالاترین میزان از ہشتصد ہزار سال پیش تا کنون. در آن زمان، سیارہ زمین، نسبت بہ حال حاضر، سیارہ ای کاملاً متفاوت بود. سطح دریاہا سی متر بالاتر و میانگین دمای جهانی یازدہ درجہ فارنهایت گرم تر از امروز بود.

بررسی های ژئوپولیتیکی احتمالش را کم می دانند کہ تمام کشورها یا حتی بسیاری از آن ها بہ راہ حلی جهانی برسند. حدود ۱۵۰ کشور در زمرہ کشورهای در حال توسعہ قرار می گیرند. بنا بہ دلایلی، این کشورها جهان توسعہ یافتہ صنعتی را در آلودہ کردن جو مقصر می دانند.

گرمایش زمین، کشورہای فقیرتر را دچار مخمصہ ای می کند. از آنان می خواهند انتشار گازہای گلخانہ ای شان را با استفادہ از انرژی های جایگزین گران تر مہار کنند. اما آن ها بدون رشد اقتصادی کہ از سوزاندن سوخت های فسیلی ارزان بہ دست می آید، نمی توانند متحمل حرکت بہ سمت سوخت های غیر فسیلی شوند و همچنین قادر نیستند از پس تلاش های ہزینہ بری برآیند کہ برای پالودن و کاهش مضرات این روند، در مواجہہ با بحران روبہ رشد کنونی، ضروری است.

در مذاکرات اقلیمی ۲۰۰۹ در کپنہاگ، بہ کشورہای فقیر وعدہ سالانہ صد میلیارد دلار اعانہ تا سال ۲۰۲۰ دادہ شد تا بتوانند در عین تلاش برای ادامہ توسعہ اقتصادی، عادت استفادہ از سوخت های فسیلی را کنار بگذارند. این اعانات، از سوی مالیات پردازان جهان اولی و بخش خصوصی، قرار بود جایگزین صندوق اقلیم سبز سازمان ملل^۲ شود. و جهان اول با آن وعدہ چہ کرد؟ تا امروز فقط دہ میلیارد دلار بہ حساب این صندوق واریز شدہ است.

می توانیم در اینجا پای مؤلفہ ای نہایی را وسط بکشیم کہ کمکمان می کند توضیح دہیم چرا پذیرش واقعیت گرمایش یا انکار آن یا امتناع از پذیرش نشانہ هایش این قدر طول کشیدہ است.

۱. ppm: بخش در یکای سنجش؛ در علم شیمی یک یکا برای سنجش غلظت مواد بہ کار می رود. پی پی ام یعنی بخش در میلیون؛ یعنی میزان غلظت دی اکسید کربن بہ چہارصد در میلیون رسیدہ است.

2. UN's Green Climate Fund